

REFERAT Børne- og familieudvalget 2022-2025 d. 01-02-2022

Mødedato Tirsdag d. 01. februar 2022 kl. 16:00

Mødested Stalden, Ridehuset på Sven Dalsgaards Plads 1, DK-8900 Randers C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Borgerinddragelse på familieområdet.....	4
Åbningstider i dagtilbud i Randers Kommune.....	6
Orientering om opfyldelsen af pasningsgarantien i Randers Kommune.....	8
Anvendelsen af mulighederne for midlertidig udmeldelse af dagtilbud.....	10
Lukket.....	12
Status for udsatte boligområder i Randers 2021	13
Gensidig orientering.....	17
Kommende sager til børne- og familieudvalget.....	18

Punkt 13: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-A00-2-21

Beslutning

Godkendt.

Louise Høeg var fraværende.

Punkt 14: Borgerinddragelse på familieområdet

27.00.00-G01-64-21

Resume

Borgerinddragelse er et højaktuelt emne, der får stor opmærksomhed på nationalt plan. På tværs af landets kommuner er der således et stort fokus på inddragelse af børn, unge og deres netværk i forhold til den individuelle sagsbehandling. I mange tilfælde opleves det imidlertid vanskeligt at finde en vej i forhold til, hvordan der arbejdes med borgerinddragelse på et mere strategisk niveau.

På Familieområdet i Randers Kommune arbejder vi målrettet på at blive klogere på emnet, og deraf på hvordan vi kan arbejde systematisk med borgerinddragelse overfor vores målgruppe af borgere. Vi ønsker at kombinere medarbejdernes faglighed og borgernes ønsker for herigennem at finde de bedste løsninger til at opnå en meningsfuld involvering til gavn for en bredere gruppe af borgere.

På udvalgsrådet vil Rikke Brouer og Mette Berg, der begge er cand.soc. i Socialt Arbejde fra Aalborg Universitet, holde oplæg om vores proces hidtil og fortælle om de erfaringer, som vi i samarbejde med Rikke og Mette har gjort os frem til nu.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til børne- og familieudvalget

1. At orienteringen om borgerinddragelse på familieområdet tages til efterretning

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

På Familieområdet i Randers Kommune har vi haft et øget fokus på hvordan vi kan arbejde systematisk med borgerinddragelse. I 2020 indledte vi et samarbejde med Rikke Brouer og Mette Berg, daværende studerende fra Aalborg Universitet, som har arbejdet med problemstillingen i deres specialeafhandling på kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde.

For at borgerinddragelse skal lykkes viser afhandlingen, at det kræver:

- Viden: Både borgere og medarbejdere i kommunen har behov for at blive opmærksomme på borgerinddragelse og yderligere viden om, hvad borgerinddragelse er og kræver.
- Fællesskab: Det er vigtigt, at der skabes et fællesskab mellem forældrene og kommunen. Borgerinddragelse som et fælles projekt mellem forældrene og kommunen er mindre sårbart og det holdes bedre i live ved at begge parter i fællesskab støtter op.
- Partnerskab: Der skal være et ligeværdigt partnerskab mellem borgere og kommune. Partnerskabet kan se ud på mange forskellige måder, men det kræver en dialog med ledelsen.
- Vedligeholdelse: Det er ikke nok med ét møde eller ét årligt møde. Der skal være kontinuerlig kontakt forældrene imellem og med kommunen.

For at komme mere i dybden med og få input fra den målgruppe, som ønskes strategisk inddraget i arbejdet på familieområdet, har der i efteråret 2021, i samarbejde med Mette Berg og Rikke Broer, været afviklet tre workshops, hvor både forældre, ledere og medarbejdere har deltaget. Deltagerne fra leder- og medarbejderside har været fra MyndighedsCentret, idet MyndighedsCentret er indgangen for langt hovedparten af alle sager på familieområdet, når der ses bort fra den forebyggende indsats.

Afviklingen af de tre workshops har givet anledning til mange relevante drøftelser, hvor man i fællesskab har været undersøgende på, hvordan forældrenes viden og erfaringer i videre udstrækning kan indgå i kvalitetsudviklingen af familieområdet. Det har blandt andet også affødt en række konkrete forslag om etablering af forældregrupper, borgerpanel og ansættelse af peermedarbejdere. Forældrene tilkendegav endvidere, at de gerne ser sig mere inddraget i forhold til samarbejdet mellem systemerne, paletten af hjælpemuligheder, kontinuitet af medarbejdere samt håndtering af det første møde med MyndighedsCentret. Meget interessant er det, at medarbejderne i vid udstrækning udpeger samme temaer, som relevante at arbejde videre med.

På nuværende tidspunkt har der således fundet en omfattende dialog sted, både forældrene imellem og mellem forældre og medarbejdere. Det er nyt at arbejde så målrettet med strategisk inddragelse i forhold til denne målgruppe, og det er et ret ambitiøst projekt, som afspejler et oprigtigt ønske fra forvaltningens side om at inddrage forældrene mere i forhold til at udvikle tilbud, at styrke samarbejdet og at ramme plet i forhold til måden at kommunikere på.

Med udgangspunkt i borgernes og medarbejdernes forslag og ønsker, har direktør for Børn og Skole haft en dialog med familiechefen og fagprofessionelle i forhold til, hvordan der skal arbejdes videre med de fremkomne forslag og temaer. Det er besluttet at arbejde videre med etablering af en model for borgerinddragelse på strategisk niveau. De nærmere detaljer vedrørende form og indhold er dog endnu ikke fastlagt. Formålet med præsentationen for Børne- og Familieudvalget er således en orientering om det gennemførte analysearbejde, tilbagemeldingerne fra dialogen med forældre og medarbejdere samt erfaringerne med forældreinddragelsen frem til nu.

Økonomi

Der er ingen budgetmæssige konsekvenser forbundet med sagen.

Punkt 15: Åbningstider i dagtilbud i Randers Kommune

28.00.00-G01-5-22

Resume

Den nuværende åbningstid i dagtilbuddene i Randers Kommune er på 50,5 timer om ugen. Det enkelte dagtilbud kan vælge at gå fra en åbningstid på 50,5 timer til en udvidet åbningstid på op til 51,5 timer om ugen indenfor eksisterende normering og økonomiske rammer. Det er dagtilbudsbestyrelsen, der fastlægger de konkrete åbningstider og lukketider i de enkelte daginstitutioner indenfor denne ramme.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til børne- og familieudvalget,

1. at udvalget fastlægger, hvilken ugentlig åbningstid den enkelte dagtilbudsbestyrelse kan tilrettelægge.

Beslutning

1. Dagtilbudsbestyrelsen kan fastlægge åbningstiden mellem 49 timer - 51,5 timer ugentlig.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

Dagtilbudslovens § 23 stk. 2 beskriver, at kommunen på alle hverdage, med undtagelse af den 5. juni og den 24. december, skal tilbyde forældre pasningsgaranti i dagtilbud. Børne- og Undervisningsministeriet beskriver desuden, at dagtilbudsloven ikke stiller specifikke krav til åbningstiderne i dagtilbuddene, men at den daglige åbningstid skal udgøre et reelt pasningstilbud. Åbningstiden skal under et fastsættes, så den er egnet til at dække det lokale behov for fleksible pasningsmuligheder i dagtilbud. Hvis der er behov for det lokalt, kan dagtilbud oprettes med åbent både i dag- og nattimerne. Forvaltningen anbefaler, at åbningstiden ikke bliver mindre end 50 timer om ugen.

Nuværende åbningstid i Randers Kommune

Den nuværende åbningstid i dagtilbuddene i Randers Kommune er på 50,5 timer om ugen. Byrådet besluttede på mødet den 10. december 2018 (sag nummer 705), at det enkelte dagtilbud kunne vælge at gå fra en åbningstid på 50,5 timer til en udvidet åbningstid på op til 51,5 timer om ugen indenfor eksisterende normering og økonomiske rammer. Det er dagtilbudsbestyrelsen, der fastlægger de konkrete åbningstider og lukketider i de enkelte daginstitutioner indenfor denne ramme. Åbningstiderne i de enkelte daginstitutioner kan ses på: <https://www.randers.dk/borger/boern-unge-og-familie/dagtilbud-og-pasning/praktiske-informationer/> og fremgår også af vedhæftede bilag.

Midler til minimumsnormeringer i dagtilbud

Der er på nationalt niveau besluttet minimumsnormeringer på 1 voksen til 3 vuggestuebørn og 1 voksen til 6 børnehavebørn gældende fra 2024 i alle landets kommuner. Byrådet har i forbindelse med vedtagelsen af budget 2022 besluttet, at Randers Kommune senest i 2023 skal leve op til de nationale krav om minimumsnormeringer, og at Randers Kommune i 2024 skal leve op til kravene om minimumsnormeringer opgjort pr. institution i stedet for som et gennemsnit af kommunen, som lovgivningen beskriver. Byrådet har også besluttet, at i Randers Kommune medregnes ledelse ikke i normeringen.

Ved kommunernes tildeling af midler fra staten er der ikke taget højde for, at der er forskellige åbningstider i dagtilbud kommunerne imellem. Kommunerne har fået tildelt midlerne til minimumsnormering efter børnetallet.

Dagtilbudsrådets drøftelse af åbningstider i dagtilbud

Dagtilbudsrådet drøftede på mødet den 29. november 2021 åbningstider i dagtilbud, herunder muligheder for mere fleksible åbningstider, yderligere udvidelse af åbningstiderne, og om midlerne til minimumsnormering kunne gå til udvidet åbningstid frem for mere personale i den nuværende åbningstid. Dagtilbudsrådet anbefalede, at forvaltningen i løbet af 2022 skulle udarbejde en sag til børne- og familieudvalget omkring åbningstider i dagtilbud.

Tidligere forsøg med udvidet åbningstid

I 2017 og 2018 havde byrådet besluttet et forsøg med udvidet åbningstid i dagtilbud. Byrådet havde bevilliget 6 mio. kr. over 2 år til dette. Dagtilbuddene og de selvejende daginstitutioner kunne selv beslutte, hvorledes udvidelsen af åbningstiden blev tilrettelagt. Evalueringen af forsøget med udvidet åbningstid, blev drøftet på mødet i børne- og familieudvalget den 17. april 2018 (sag nummer 37), og fremhævede dengang følgende:

- På baggrund af en opgørelse over belægningsgraden i ydertimerne i de institutioner, der havde udvidet åbningstiden om morgenen og/eller eftermiddagen, sås en forholdsvis lav andel af de indskrevne børn, der benyttede sig af den udvidede åbningstid fuldt ud
- Forældrene var generelt glade for den udvidede åbningstid, selv om de ikke nødvendigvis benyttede den fuldt ud. Det gav mere "luft" i hverdagen, så især pendlerforældrene ikke var så pressede på tiden, når de skulle hente barnet i institution om eftermiddagen
- Forældrene og institutionerne fremhævede gode erfaringer med den ekstra åbningstid fredag eftermiddag
- Forældrene og institutionerne fremhævede gode erfaringer med den ekstra åbningstid om morgenen, også selv om det kun drejede sig om en udvidelse på 3-5 minutter pr. dag
- Der var ikke den samme efterspørgsel efter udvidet åbningstid i alle institutioner. Ligesom forældre i nogle institutioner efterspurgte udvidet åbningstid om morgenen, og i andre institutioner efterspurgtes udvidet åbningstid om eftermiddagen.

Drøftelse af åbningstider i dagtilbud

I vedhæftede bilag er en beskrivelse af, hvordan tre forskellige åbningstider på henholdsvis 48 timer, 50,5 timer og 54 timer ser ud, hvis det samme personale med det samme antal arbejdstimer anvendes i hvert af de tre eksempler. Af eksemplerne fremgår det, at des flere åbningstimer personalet skal dække, des færre timer er personalet der sammen midt på dagen, hvor der er flest børn i institutionen.

På mødet i børne- og familieudvalget den 1. februar 2022 deltager dagtilbudsleder Claus Bossow, Dagtilbud Nordøst, Fællestillidsrepræsentant for BUPL Jesper Kragh Nielsen og Fællestillidsrepræsentant for FOA Marianne Dalby Møller under punktet via en digital forbindelse.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Åbningstider i dagtilbud i Randers Kommune

Notat beskrivelse af åbningstider ift. mødeplan i dagtilbud

Punkt 16: Orientering om opfyldelsen af pasningsgarantien i Randers Kommune

28.00.00-G01-82-21

Resume

Dagtilbudsområdet i Randers Kommune oplever fortsat stor efterspørgsel efter pladser til børn 0-5 år. Det er primært i Dagtilbud Sydøst, der er udfordringer med at opfylde pasningsgarantien for børn 0-2 år. I forbindelse med at en del børnehavebørn begynder førskole pr. 1. marts 2022, er der mulighed for i en periode at oprette flere vuggestuepladser i de kombinerede daginstitutioner. Desuden forventes ansat flere dagplejere i de ledige dagpleje stillinger i Randers Kommune i den kommende periode. Pasningsgarantien for børn 0-5 år opfyldes fortsat. I Randers Kommune pågår der kapacitetsudvidelse og nybyggeri på dagtilbudsområdet, der skal understøtte, at efterspørgslen efter pladser til børn 0-5 år kan efterkommes i den kommende periode. Forvaltningen arbejder løbende med at finde løsninger på de konkrete udfordringer med at efterkomme efterspørgslen efter dagtilbudspladser.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til børne- og familieudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

Dagtilbudsområdet i Randers Kommune oplever fortsat stor efterspørgsel efter pladser til børn 0-5 år. I denne sag beskrives den forventede efterspørgsel efter pladser på dagtilbudsområdet til børn 0-5 år i Randers Kommune pr. 1. marts 2022, 1. april 2022 og 1. maj 2022.

På møderne i børne- og familieudvalget den 12. oktober 2021 og den 30. november 2021 fik udvalget lignende orienteringer om den forventede efterspørgsel på det tidspunkt efter pladser på dagtilbudsområdet til børn 0-5 år i Randers Kommune henholdsvis pr. 1. november 2021, 1. december 2021 og 1. januar 2022 (sag nummer 95) og pr. 1. januar 2022, 1. februar 2022 og 1. marts 2022 (sag nummer 102).

Opfyldelsen af pasningsgarantien

I vedhæftede notat, der handler om opfyldelse af pasningsgarantien i Randers Kommune i perioden 1. marts til 1. maj 2022, fremgår det, at der fortsat opleves stor efterspørgsel efter pladser. Notatet viser, hvordan opfyldelsen af pasningsgarantien på dagtilbudsområdet i de fem dagtilbudsdistrikter pr. 1. marts, 1. april og 1. maj 2022 overholdes. Det er primært i Dagtilbud Sydøst, der er udfordringer med at opfylde pasningsgarantien for børn 0-2 år. Dette løses ved at oprette ekstra vuggestuepladser i de nuværende daginstitutioner i forbindelse med, at børnehavebørn begynder i førskolen pr. 1. marts 2022. Der arbejdes også på ansættelse af flere dagplejere i Dagtilbud Sydøst, konkret i Romalt, Vorup og Assentoft. Den igangsatte rekrutteringskampagne efter dagplejere i Randers Kommune, som børne- og familieudvalget blev orienteret om på mødet den 30. november 2021 (sag nummer 102), ser ud til for nuværende at give flere ansøgere til dagpleje stillingerne.

Pasningsgarantien for børn 3-5 år opfyldes ligeledes. Med børnehavebørnenes start i førskolen pr. 1. marts 2022 falder antallet af børn i børnehaverne. Efter den 1. marts vil der fortsat ske løbende indtag af børn i børnehaverne, når børnene fylder tre år. Herefter fyldes børnehavegrupperne igen op hen over året.

Status for kapacitetsudvidelse og nybyggeri på dagtilbudsområdet

I det vedhæftede notat er også en status for nybyggeriet på dagtilbudsområdet. Det drejer sig om følgende:

- Tilbygning af to vuggestuegrupper med plads til i alt 26 vuggestuebørn i Børnehaven Tryllefløjten, Romalt Boulevard 25, 8960 Randers SØ (Dagtilbud Sydøst). Byggeriet er forsinket i forhold til den tidligere oplyste tidsplan. Branchen er hårdt spændt for, hvorfor tilbudsgiver først forventes at kunne levere ultimo

maj. Herefter skal der medregnes en periode, hvor byggeriet skal etableres og slutes til. Ibrugtagning forventes nu at blive 1. august 2022 mod tidligere forventet medio maj 2022.

- Ny daginstitution i Munkdrup (Dagtilbud Sydøst) med plads til 50 vuggestuebørn og 100 børnehavebørn. Børne- og familieudvalget fik en orientering om byggeprogrammet for institutionen og DGNB certificeringen på mødet den 30. november 2021. Endelig godkendelse af byggeprogrammet i børne- og familieudvalget forventes at være på mødet den 1. marts 2022. Byggeperiode forventes med indregningen af DGNB certificeringen fortsat at blive fra september 2022 til juni 2023 med ibrugtagning i juni 2023.
- Kommende om- og udbygning af Vuggestuen Minimax, Nyvangsvej 25, 8900 Randers C (Dagtilbud Midt). Minimax opgraderes til at kunne rumme i alt 50 vuggestuebørn og 100 børnehavebørn. Der er indgået kontrakt med firmaet Høgh & Sønberg i december 2021. Udførelsesfase forventes i perioden maj 2022 til maj 2023. Grundet en længere byggesagsbehandling forventes det færdige byggeri afleveret den 30. juni 2023.

Natur-bussen og vandskader i to daginstitutioner

Den 17. januar 2022 er der igangsat en natur-bus for børnehavebørn tilknyttet Børnehuset Skovdalen i Dagtilbud Sydøst. Børne- og familieudvalget besluttede på mødet den 12. oktober 2021, at der skal oprettes to natur-busser for børnehavebørn, der kan understøtte kvalitetsarbejdet med natur og udeliv. Der pågår afklaring af, hvornår nummer to natur-bus i Dagtilbud Sydøst forventes sat i drift. Dette afhænger af behovet for pladser i dagtilbuddet.

Grundet en større vandskade i Børnehuset Skovdalen i julen 2021 er der i en periode frem til sommeren 2022 behov for at ændre på den oprindelig struktur for natur-bus ordningen i form af antallet af dage de forskellige børnegrupper er afsted med bussen. Det skyldes, at en del børn på grund af vandskaden ikke kan være i Børnehuset Skovdalen, forventeligt frem til sommeren 2022. I vedhæftede notat beskrives udfordringerne med vandskaden i Børnehuset Skovdalen nærmere, samt udfordringer i Børnehuset Toftegården, der også har haft vandskade i institutionen.

Økonomi

Sagen har ingen budgetmæssige konsekvenser.

Bilag

Notat opfyldelse af pasningsgaranti i Randers Kommune marts til maj 2022

Notat om vandskader i Børnehuset Skovdalen og Børnehuset Toftegården

Punkt 17: Anvendelsen af mulighederne for midlertidig udmeldelse af dagtilbud

28.00.00-G01-2-22

Resume

Orientering om, hvorvidt mulighederne for midlertidig udmeldelse af dagtilbud, som tidligere besluttet af børne- og familieudvalget, er taget i anvendelse og i hvilket omfang.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til børne- og familieudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

I forbindelse med den stigende covid-19 smitte i samfundet oplever dagtilbudsområdet i Randers Kommune et højere fravær af personale. Børne- og familieudvalget besluttede på mødet den 10. januar 2022 (sag nummer 12), at forældre i konkrete dagtilbud i perioden fra den 17. januar 2022 til den 30. juni 2022 vil få mulighed for at foretage en midlertidig udmeldelse af deres barn fra Randers Kommunes dagtilbud, såfremt forvaltningen vurderer, at der er et behov for dette grundet højt fravær af det pædagogiske personale i det konkrete dagtilbud, og deraf følgende pædagogiske og driftsmæssige udfordringer.

Mulighederne for midlertidig udmeldelse af dagtilbud betyder, at forældre fritages for forældrebetaling i den periode, hvor barnet er midlertidig udmeldt.

Børne- og familieudvalget bad samtidig forvaltningen om til kommende udvalgsmøder at foretage en opgørelse over, hvorvidt muligheden for midlertidig udmeldelse er taget i anvendelse i Randers Kommune og i hvilket omfang.

Oversigt over anvendelsen af mulighederne for midlertidig udmeldelse af dagtilbud i Randers Kommune:

Navn på dagtilbud	Periode for mulighed for midlertidig udmeldelse	I alt antal børn indmeldt i daginstitutionen	I alt antal børn, der har benyttet mulighederne for midlertidig udmeldelse	Procent børn i dagtilbuddet, der har benyttet sig af muligheden for midlertidig udmeldelse
Kstrup Børnehus (selvejende daginstitution)	13. til 21. januar 2022 (i alt 7 hverdage)	138	35	25%
Børnehuset Skovdalen, Dagtilbud Sydøst	19. til 28. januar 2022 (i alt 8 hverdage)	79	45	57%

Det varierer, hvorvidt det enkelte barn har været meldt midlertidigt ud af dagtilbuddet i hele perioden, eller enkelte dage i perioden.

Økonomi

Forældre, der vælger midlertidigt at udmelde deres barn af dagtilbuddet, vil få en tilbagebetaling af forældrebetalingen for de dage, hvor barnet ikke har været indmeldt. Der udregnes et gennemsnitligt beløb for

forældrebetalingen pr. dag, hvor der tages udgangspunkt i, at der er 30 kalenderdage om måneden. Pr. dag svarer det til 61,80 kr. for et børnehavebarn, 102,30 kr. for et vuggestuebarn, 21,83 kr. for frokostordning og 86,80 kr. for et barn i dagplejen, som forældre vil skulle have tilbagebetalt, hvis de midlertidigt udmelder deres barn af dagtilbud.

På baggrund af den konkrete opgørelse af, hvilke enkelt-dage det enkelte barn har været midlertidigt udmeldt af dagtilbuddet, opgøres udgiften for Randers Kommune. Den konkrete opgørelse fra det enkelte dagtilbud indsendes til forvaltningen senest den 5. i den efterfølgende måned. Det er ikke muligt at opgøre den konkrete udgift, inden udvalgsrådet den 1. februar 2022. Denne opgørelse følger på det efterfølgende udvalgsmøde.

Punkt 18: Lukket

28.00.00-G01-77-21

Punkt 19: Status for udsatte boligområder i Randers 2021

00.01.00-P20-1-19

Resume

Den 1. december 2021 blev Bolig- og Planstyrelsens nye lister over udsatte boligområder offentliggjort. Antallet af udsatte boligområder er på landsplan faldet fra 40 i 2019, 25 i 2020 til 20 i 2021.

Status for Randers Kommune er uændret, idet Gl. Jennumparken og Glarbjergvej-området fortsat er udsatte boligområder. Begge boligområder er på listen som følge af andelen af beboere uden for arbejdsmarkedet og andelen af beboere, der er uden uddannelse. Desuden er området ved Hermann Stillingsvej meget tæt på at blive et udsat boligområde på grund af stigende kriminalitet.

I Glarbjergvej-området er der sket et fald i andel af beboere uden uddannelse, og det er kun 7 personer fra "vippen" til at komme af listen over udsatte boligområder.

Gl. Jennumparken er meget tæt på også at overskride grænserne for både kriminalitetskriteriet og for indkomstkriteriet. Dermed er der risiko for, at boligområdet allerede næste år kan overskride alle 4 socioøkonomiske kriterier. Andelen med ikke-vestlig baggrund er til gengæld faldet for 3. år i træk, hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt er risiko for at boligområdet kommer i kategorien "parallelsamfund".

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via økonomiudvalget, beskæftigelsesudvalget, skole- og uddannelsesudvalget, socialudvalget, erhvervs- og planudvalget, sundheds-, idræts- og kulturudvalget samt børne- og familieudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

1. Taget til efterretning.

Louise Høeg var fraværende.

Sagsfremstilling

Folketinget vedtog i 2018 en række lovændringer på baggrund af de politiske aftaler vedrørende parallelsamfundsindsatsen.

Der blev fastsat følgende fire socioøkonomiske kriterier:

1. Andelen af beboere i alderen 18-64 år, der er uden tilknytning til arbejdsmarked eller uddannelse, overstiger 40 pct. opgjort som gennemsnittet over de seneste 2 år.
2. Andelen af beboere dømt for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer udgør mindst 3 gange landsgennemsnittet opgjort som gennemsnit over de seneste 2 år.
3. Andelen af beboere i alderen 30-59 år, der alene har en grunduddannelse, overstiger 60 pct. af samtlige beboere i samme aldersgruppe.
4. Den gennemsnitlige bruttoindkomst for skattepligtige i alderen 15-64 år i området (eksklusive uddannelsessøgende) er mindre end 55 pct. af den gennemsnitlige bruttoindkomst for samme gruppe i regionen

Opfylder et alment boligområde med flere end 1000 beboere to eller flere af disse kriterier betegnes området som et "udsat boligområde".

Såfremt andelen af indvandrere og efterkommere samtidig udgør mere end 50 % af beboerne, betegnes området tillige som "parallelsamfund" (tidligere "ghetto"). Har et boligområde været i kategorien

"parallelsamfund" i 4 år, bliver det et "omdannelsesområde" (tidligere "hård ghetto"), og der er krav om at reducere antallet af almene familieboliger med 60 % - eksempelvis ved nedrivning, salg eller omdannelse.

Det kan have vidtgående konsekvenser for boligområdet, lokalsamfundet, daginstitutioner og skoler, når et boligområde bliver betegnet som udsat boligområde eller parallelsamfund.

Daginstitutioner må maksimalt indskrive 30 % børn, der bor i et udsat boligområde. Det giver store udfordringer for daginstitutioner i den nordlige del af Randers samt for beboerne i boligområderne.

Status over udsatte boligområder 2021

Hvert år den 1. december offentliggør Bolig- og Planstyrelsen nye lister over udsatte boligområder, parallelsamfund og omdannelsesområder. Her følger en status med udgangspunkt i den nyeste liste fra 1. december 2021.

På landsplan har antallet af udsatte boligområder været stærkt faldende siden vedtagelsen af parallelsamfundslovgivningen. I 2019 var der i alt 40 udsatte boligområder i 2020 var antallet reduceret til 25 og i 2021 er der 20 udsatte boligområder.

I 2019 havde 21 kommuner udsatte boligområder, I 2020 var det 14 kommuner og i 2021 er det 13 kommuner.

Status for Randers Kommune

Status for Randers Kommune er stort set uændret. Der er fortsat to boligområder på listen over udsatte boligområder: Gl. Jennumparken og Glarbjergvej-området. Begge boligområder er på listen på grund af en høj andel af beboere uden for arbejdsmarkedet og høj andel af beboere uden uddannelse. Tabellen nedenfor viser boligområdernes status i Randers Kommune.

Boligområde over 1000 beboere	Antal beboere	Andel uden for arbejdsmarkedet > 40 %	Andel dømte > 2,35 %	Andel kun grundskole > 60 %	Gennemsnitsindkomsten i forhold til gns.indkomsten i RegionMidt < 55 %	Andel med ikke-vestlig baggrund > 50 %
	1. januar 2021	År 2019-20	År 2019-20	1. januar 2021	År 2020	År 2020
Gl. Jennumparken	1289	47,3	2,33	68,7	56,6	42,4
Glarbjergvej-området	1465	44,4	1,26	61,3	58,7	35,8
Hermann Stillingsvej	1022	45,2	2,23	53,5	58,1	17,0

Tabel: Status for statens parallelsamfunds-kriterier 2021 for Randers Kommune. Røde markeringer angiver, at boligområdet er omfattet af det pågældende ghetto-kriterium. De gule markeringer angiver, at niveauet er mindre end 5 %-point fra kriteriegrænsen. Grønne markeringer angiver, at niveauet er mere end 5 %-point fra kriteriegrænsen. I forhold til kriminalitet er alt under kriterie-grænsen dog markeret gult, da det er meget små tal og meget få personer, der kan bringe et boligområde over kriteriegrænsen.

Såfremt Gl. Jennumparken og Glarbjergvej-området kommer under kriterie-grænsen for enten andelen uden for arbejdsmarkedet eller andelen uden uddannelse, vil det pågældende område ikke længere været et udsat boligområde.

Det bemærkes, at Hermann Stillingsvej-området er tæt på at overskride grænsen for kriminalitet-kriteriet, og er således meget tæt på at blive et nyt udsat boligområde.

Gl. Jennumparken har tidligere været tæt på 50 % beboere med ikke-vestlig baggrund, hvilket ville ændre områdets status fra udsat boligområde til parallelsamfund. Andelen af beboere med ikke vestlig baggrund er faldet de sidste 3 år. I 2020 var andelen på 43,9 % og i 2021 er den på 42,4 %.

I Glarbjergvej-området er der sket et lille fald fra 36,7 % i 2020 til 35,8 i 2021, mens andelen i Hermann Stillingsvej-området har været 17,0 % både i 2020 og 2021.

Andelen af beboere uden for arbejdsmarkedet

Der er kun sket marginale ændringer i andelen af personer uden for arbejdsmarkedet. Opgørelsen for 2021 viser at 47,3 % står uden for arbejdsmarkedet i Gl. Jennumparken, hvor det i 2020 var 47,9 %. I Glarbjergvej-området er det 44,4 % i 2021 og 44,6 % i 2020. I Hermann Stillingsvej-området er det i 2021 45,2 % og i 2020 45,3 %.

Opgørelsen for 2021 består af gennemsnittet af beskæftigelsesdata for 2019 og 2020. Beregnet på 2020-tal skal antallet af beboere uden for arbejdsmarkedet reduceres med ca. 55 personer i Gl. Jennumparken for at bringe boligområdet under kriteriegrænsen for beskæftigelse. I Glarbjergvej-området svarer det til ca. 35 personer.

Hermann Stillingsvej-området "slår ud" på beskæftigelseskriteriet, og er meget tæt på at blive et udsat boligområde. Her er det ca. 38 personer fra kriteriegrænsen.

Uddannelse

I Glarbjergvej-området er der 321 personer (30-59 år) med kun grundskole. Det er blot 7 personer over kriteriegrænsen. I Gl. Jennumparken er der 334 personer i kategorien med kun grundskole (30-59 år) - det er her 43 personer over grænsen.

Det er altså ganske få personer der skal flyttes på uddannelseskriteriet for at boligområderne ikke længere er over grænseværdien.

Kriminalitet

I kriteriet for andelen af dømte omfattes dømte efter straffeloven, våbenlovgivningen samt lov om euforiserende stoffer. Andelen af dømte opgøres som et gennemsnit af de to foregående år.

Grænsen for kriteriet er defineret som 3 gange landsgennemsnittet, hvorfor grænsen ændrer sig fra år til år. Kriteriegrænsen for kriminalitet (andelen af dømte) er steget fra 2,27 % i 2020 til 2,35 % i 2021.

I Gl. Jennumparken er andelen af dømte steget fra 1,69 i 2019 til 1,95 i 2020 og til 2,33 i 2021. Gl. Jennumparken ligger nu bekymrende tæt på kriterie-grænsen på 2,35 %. Det absolutte antal personer var 16 i 2018, 24 i 2019 og 23 i 2020.

I Hermann Stillingsvej ses samme tendens. Andelen af dømte er steget fra 1,61 i 2019 til 2,10 i 2020 og til 2,23 i 2021. Boligområdet er dermed meget tæt på at overskride kriteriegrænsen for kriminalitet, hvilket vil medføre, at boligområdet samtidig bliver et udsat boligområde. Ses på antallet af dømte var det på 16 i 2018, 23 i 2019 og 18 i 2020.

I Glarbjergvej-området har der været et fald i andelen af dømte fra 1,56 i 2019 til 1,46 % i 2020-listen og til 1,26 % i 2021. Antallet af dømte var på 17 personer i såvel 2018 og 2019 og 12 personer i 2020.

Domstolenes aktivitet kan i 2020 have været påvirket af corona-nedlukning.

Indkomst

Ingen af boligområderne slår ud på indkomstkriteriet. Det skal dog bemærkes, at indkomstniveauet, som opgøres i forhold til den gennemsnitlige indkomst i regionen, er faldet år for år i alle områderne, hvilket således er en uheldig udvikling. I Gl. Jennumparken er gennemsnitsindkomsten faldet fra 58,6 % i 2020 til 56,6 % i 2021, hvilket er meget tæt på kriteriegrænsen på 55 %. Dette skyldes i højere grad en stigning i gennemsnitsindkomsten i regionen end et fald i boligområderne.

Vigtige opmærksomhedspunkter

Reglerne om, at der maksimalt kan optages 30 % børn fra udsatte boligområder i daginstitutioner, betyder, at mange beboere ikke længere kan få passet deres børn i lokalområdet. Det giver desuden udfordringer for daginstitutionerne i den nordlige bydel, hvor flere skal nedbringe andelen af børn fra de to udsatte boligområder væsentligt. Det kan i sidste ende resultere i lukning af daginstitutioner.

Det vil skabe en meget kontraproduktiv udvikling, der vil hæmme intentionen om at skabe en mere mangfoldig beboersammensætning med flere beboere med job og uddannelse, hvis det ikke længere er muligt at få passet

børn i lokale daginstitutioner.

Såfremt det kan lykkes for Randers at få boligområderne af udsatte-listen, eller blot nedbringe til at et enkelt boligområde er udsat, vil det løse udfordringen i forhold til daginstitutionerne. Såfremt Hermann Stillingsvej-området udvikler sig til et udsat boligområde vil udfordringerne blive større.

Tre daginstitutioner har i en overgangsperiode fået dispensation fra reglerne om maksimalt 30% nyoptagne børn fra udsatte boligområder; Børnehuset Jennumparken, KFUMs institutioner og Den selvejende daginstitution Glentevej. Dispensationen for de tre daginstitutioner er følgende:

2020: Max 60% nyoptagne i institutionen

2021: Max 50% nyoptagne i institutionen

2022: Max 45% nyoptagne i institutionen

2023: Max 40% nyoptagne i institutionen

2024: Max 35% nyoptagne i institutionen

Selvom dispensationen for daginstitutionerne løber til udgangen af 2024, så vil det blandt andet være beskæftigelses-data fra 2022 og 2023, der vil ligge til grund for listen over udsatte boligområder i 2024.

Monitorering af mindre boligområder

Staten monitorerer også på mindre boligområder på mellem 750 og 1000 beboere for de samme socioøkonomiske kriterier. Staten udleverer ikke data for disse boligområder, men vil kontakte kommunerne i tilfælde af en negativ udvikling, som der bør handles på. I Randers Kommune drejer det sig om Energivej-området, Vangdalen og Sjællandsgadekvarteret. Randers Kommune har udviklet sit eget monitoreringssystem med henblik på at kunne følge udviklingen i boligområderne.

Forebyggelsesområder - en ny kategori boligområder

Staten har i 2021 indført en ny kategori af almene boligområder - såkaldte forebyggelsesområder. Det er boligområder med flere end 1000 beboere, hvor minimum 30 % af beboerne er indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig baggrund, der samtidig ligger højt på to eller flere af de fire socioøkonomiske kriterier. Grænserne for kriterierne ligger lavere end for udsatte boligområder. Der er på landsplan udpeget 62 forebyggelsesområder. Ingen af områderne ligger i Randers.

Samarbejdet mellem boligorganisationer og kommune

Boligorganisationerne og Randers Kommune har et tæt strategisk samarbejde omkring udviklingen af boligområderne set i sammenhæng med den øvrige by. Det sker med afsæt i Den boligsociale helhedsplan Randers 2021-25, der omfatter Gl. Jennumparken, Glarbjergvej-området, Hermann Stillingsvej-området samt boligområderne ved Energivej og Vangdalen, der kan betegnes som risikoområder.

Foruden ledelse af den boligsociale helhedsplan arbejder bestyrelsen med målet om at boligområderne skal af listen over udsatte boligområder. Det kan ske i kraft af fysisk omdannelse, beskæftigelsesindsatser, kriminalpræventive indsatser, anvendelse af udlejnings- og anvisningsregler samt ændring af områdernes omdømme.

Samtidig med denne sag skal byrådet behandle to andre sager, der har netop har til formål at løfte boligområderne. Den ene omhandler aftaler om udlejning og anvisning mellem boligorganisationer og Randers Kommune. Den anden sag omhandler en fælles handleplan for boligorganisationer og Randers Kommune om kommunikation, branding og markedsføring af boligområderne.

Økonomi

Der er ikke økonomiske konsekvenser ved beslutningen

Punkt 20: Gensidig orientering

00.22.04-A00-2-21

Beslutning

Udvalget er siden det sidste udvalgsmøde orienteret om følgende via det udsendte nyhedsbrev:

- Krstrup Børnehus genåbnet efter midlertidig lukning
- Opdatering på vandskader i Børnehuset Toftegaard og Børnehuset Skovdalen
- Fælles om et grin - en aften for familieområdets unge

Louise Høeg var fraværende.

Punkt 21: Kommende sager til børne- og familieudvalget

00.22.04-A00-2-21

Beslutning

Taget til efterretning.

Louise Hæg var fraværende.

Sagsfremstilling

Nedenstående er en oversigt over de sager, der forventes at være på børne- og familieudvalgets dagsorden den kommende tid:

- Styrket fokus på læring og trivsel på plejefamilieområdet
- Godkendelse af byggeprogram for den nye daginstitution i Munkdrup (Dagtilbud Sydøst)
- Socioøkonomisk tildelingsmodel på dagtilbudsområdet - Index100
- Kommissorium minimumsnormeringer
- Ledelse på dagtilbudsområdet
- Drøftelse af budget 2023-2026
- Fastlæggelse af tidspunkt for fælles feriepasning i sommerferien
- Præsentation af Børnefagligt Udviklingscenter og Familiefagligt Udviklingscenter
- Børnetalsprognose og kapacitetsanalyse på dagtilbudsområdet
- Afrapportering på tilsyn i dagtilbud i 2021 samt orientering om dagtilbuddenes lokale arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan